

DORADZTWO ZAWODOWE W PRZEDSZKOLU

Propozycje działań

1 września zaczęło obowiązywać *Rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego* i w związku z tym przedszkola zostały zobligowane do wspierania dzieci w zakresie formowania preorientacji zawodowej. W artykule znajdują Państwo praktyczne wskazówki i propozycje zabaw. Zachęcamy do lektury.

ELŻBIETA KOLCZYŃSKA
MONIKA SOBKOWIAK

16 sierpnia 2018 r. minister Anna Zalewska podpisała *Rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego*, które zaczęło obowiązywać od 1 września. Doprecyzowano, jak należy rozumieć doradztwo zawodowe, jakie są jego cele na poszczególnych etapach edukacyjnych, a także jak należy realizować treści związane z doradztwem i kto może to robić. Zgodnie z *Rozporządzeniem* wiele w tym względzie zależy od dyrektora przedszkola i od tego, co zostało zawarte w programie realizacji doradztwa, który to program opracowuje nauczyciel realizujący doradztwo zawodowe.

Ważne!

W związku z tym, że *Rozporządzenie* weszło w życie 1 września 2018 r., a w wielu placówkach nie ma nauczycieli legitymujących się stosownym przygotowaniem teoretycznym do prowadzenia zajęć, do końca roku szkolnego 2021/2022 można powierzyć prowadzenie tych zajęć innym nauczycielom lub nawet komuś, kto nauczycielem nie jest. Dużo więc zależy od dyrektora, który podejmuje decyzję i, co istotne, ponosi odpowiedzialność (§ 10 *Rozporządzenia*). Wiadomo natomiast, że godzin tych w przyszłości nie będzie można powierzyć pedagogowi, który nie został przygotowany do prowadzenia zajęć podczas odrębnych studiów podyplomowych z zakresu doradztwa zawodowego.

Program realizacji doradztwa zawodowego

W dokumencie tym powinny znaleźć się działania (czyli tematyka, metody i formy), terminy, osoby odpowiedzialne, podmioty, z którymi będzie odbywała się współpraca, treści dotyczące zawodów, wymaganych kwalifikacji i stanowisk pracy oraz możliwości uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i, co najważniejsze, z predyspozycjami zawodowymi.

Dyrektor przedszkola dopuszcza program do użytku po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, tak jak w przypadku pozostałych programów. Warto pamiętać, że program realizacji systemu doradztwa zawodowego opracowuje się na każdy rok szkolny. Zgodnie z *Rozporządzeniem w sprawie doradztwa zawodowego* w roku szkolnym 2018/2019 powinien zostać zatwierdzony przez dyrektora do 31 października 2018 r.

Preorientacja zawodowa

Nowa rzeczywistość rynkowa i kryzys demograficzny wymuszają na przedsiębiorcach kosztowne procesy dostosowawcze. Tymczasem można tego uniknąć, wprowadzając właśnie doradztwo zawodowe, a wcześniej preorientację zawodową dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i w innych formach wychowania przedszkolnego.

Preorientacja zawodowa polega na przeprowadzaniu działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy.

Cele tych poczynań to wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami i środowiskiem pracy, kształtowanie pożądanego postawy wobec pracy i edukacji, a także inicjowanie i rozwijanie zdolności oraz zainteresowań dzieci, czyli kształtowanie postawy aktywnej, kreatywnej, otwartej na świat i ludzi. W przypadku dzieci w wieku przedszkolnym zajęcia te powinny odbywać się w formie zabawy. W pierwszej kolejności chodzi oczywiście o poznanie siebie, swoich zainteresowań, istniejących możliwości i posiadanych ograniczeń.

Warto organizować spotkania z przedstawicielami rozmaitych zawodów, w tym wypadku bardzo wskazane byłoby zaangażowanie rodziców. Dzięki takim działaniom dzieci poznają rynek pracy, zawody z bliższego i dalszego otoczenia. Mogą też „odgrywać” różne zawody, rozpoznawać je podczas quizów lub konkursów, wskazywać zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku czy rozpoznawać rekwizyty kojarzone z konkretnym zawodem.

W zależności od stopnia rozwoju dziecka można dość wcześnie zacząć rozpoznawać jego zainteresowania oraz predyspozycje do różnych zawodów. Przedszkolaki z pewnością zauważą związki między zainteresowaniami a wykonywanym zawodem. Poza tym warto spróbować pokazać, jak współcześnie wykonywany jest konkretny zawód, a jak może to wyglądać za kilka lat.

Podczas codziennych zajęć przedszkolaki mogą „odgrywać” różne zawody, odgadywać je podczas quizów lub konkursów, rozpoznawać rekwizyty kojarzone z konkretnym zawodem.

Kreatywność

Nowa generacja menedżerów i przedsiębiorców potrzebuje zupełnie nowej generacji pracowników, wyposażonych w zupełnie nowy zestaw kompetencji miękkich, dlatego już w przedszkolu warto do tego przygotowywać. Spośród licznych kompetencji miękkich w wielu przypadkach na pierwszym miejscu stawiana jest kreatywność.

Czym jest kreatywność? To zdolność do w miarę szybkiego generowania i wprowadzania w życie innowacji. Wiąże się ona przede wszystkim z umiejętnością dostrzegania problemu. By doskonalic u dzieci tę umiejętność,

warto nie tylko przekazywać im informacje, ale przede wszystkim uczyć je twórczego ich wykorzystywania. Można w takim przypadku zaczynać zajęcia od twórczej rozgrzewki, doskonalić umiejętności kojarzenia oraz transformacji pomysłów.

Rozgrzewka twórcza poprzez zabawę:

- ▶ *Co jest potrzebne do...* – nauczyciel kończy pytanie, a zadaniem dzieci jest jak najszybciej generować pomysły, np. Co jest potrzebne do ulepienia bałwana?
- ▶ *Co zrobiłby słoń, gdyby był mniejszy?* – to jeden z przykładów pytań, jakie można tworzyć, by pobudzić dzieci do twórczego myślenia.
- ▶ *Kropki* – na kartce papieru rysujemy kropki. Zadaniem dziecka jest połączyć je, tworząc dowolny kształt, np. pies, serce itp.
- ▶ *Zdanie* – zdanie rozpoczyna się jednym słowem, np. DOM. Zadaniem dzieci jest dodawać kolejno słowa, tak by powstało logiczne, ciekawe zdanie, np. Dom/ Duży dom/ Piękny duży dom/ Piękny opuszczony duży dom/ Piękny opuszczony duży dom zamieszkały/ Piękny opuszczony duży dom zamieszkały myszki/ Piękny opuszczony duży dom zamieszkały polne myszki.